

חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי) (תיקון מס' 8), התשע"ו-2016*

1. תיקון שם החוק. בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), התשס"ח-2007' (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "(מס הכנסה שלילי)" יבוא "(מענק עבודה)".
2. תיקון סעיף 1 בסעיף ו(א) לחוק העיקרי –
- (1) ההגדרה "בעל שליטה" ו"קרוב" – תימחק;
 - (2) במקום ההגדרה "הכנסה חודשית ממוצעת" יבוא:

"הכנסה חודשית ממוצעת" – סך כל הכנסת העבודה של עובד בשנת המס, כשהוא מחולק במספר חודשי העבודה בפועל, ואם היתה לעובד בשנת המס הכנסה מעסק או ממשלח יד – סך כל הכנסת העבודה בתוספת סך כל הכנסתו מעסק או ממשלח יד באותה שנת מס, כשהסכום המתקבל מחולק במספר חודשי ההכנסה בפועל; לעניין זה, "חודשי ההכנסה בפועל" – 12 חודשים, ולגבי מי שפתח עסק או מי שהחל לעסוק במשלח יד במהלך שנת מס או שחדל לעסוק בעסקו או במשלח ידו במהלך שנת מס, לגבי אותה שנת מס – חודשי העבודה בפועל, בצירוף מספר החודשים שבהם העסק היה פעיל ושאינם חופפים לחודשי העבודה בפועל";
 - (3) בהגדרה "הכנסה מעסק או משלח יד", אחרי "לחוק האמור" יבוא "ולרבות תגמול בעד ימי שירות במילואים המשתלם לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי";
 - (4) בהגדרה "הכנסת עבודה", בפסקה (3), בסופה יבוא "ולמעט תגמול בעד ימי שירות במילואים המשתלם לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי";
 - (5) בהגדרה "חודש עבודה בפועל", אחרי "תקופת מחלה", יבוא "תקופת שבתון";
 - (6) בהגדרה "עובד", הסיפה החל במילים "למעט יחיד שמתקיים בו אחד מאלה" – תימחק;
 - (7) אחרי ההגדרה "הפקודה" יבוא:

"קרוב" – קרוב כאמור בפסקאות (1), (3) ו-(4) להגדרה "קרוב" שבסעיף 88 לפקודה; בכותרת פרק ב' לחוק העיקרי, המילים "מס הכנסה שלילי" – יימחקו.
3. תיקון כותרת פרק ב' בסעיף 2 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "חודש עבודה בפועל בשנת המס" יבוא "שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו".
5. תיקון סעיף 3 בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) ברישה, במקום "לפי סעיף 2" יבוא "לפי פרק זה";
 - (2) בפסקה (1), אחרי "דירת מגורים יחידה" יבוא "ואינה דירת מגורים שחלות לגביה הוראות סעיף 9(ג1)(2)(ב) לחוק מיסוי מקרקעין" ובמקום הסיפה החל במלים "לעניין זה, "דירת מגורים" יבוא "לעניין זה – "דירת מגורים" – כהגדרתה בסעיף 9(ג) לחוק מיסוי מקרקעין; זכות במקרקעין" – כהגדרתה בחוק מיסוי מקרקעין;";

* התקבל בכנסת ביום ד' באדר ב' התשע"ו (14 במרס 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1022, מיום י"ג באדר א' התשע"ו (22 בפברואר 2016), עמ' 552.
 1 ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ב, עמ' 674.

6. בסעיף 6(א) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "כך שבכל מקום" יבוא "כך שבכל מקום, המילים "שמלאו לו 55 שנים" – יימחקו, במקום "2,060 שקלים חדשים" ו"3,590 שקלים חדשים" יבוא "סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם", ובמקום "1,200 שקלים חדשים" יבוא "4,790 שקלים חדשים בניכוי המכפלה של 3,590 שקלים חדשים במקדם".
7. במקום סעיף 6א לחוק העיקרי יבוא:
- החלפת סעיף 6א
- 6א. "מענק מוגדל לאם עובדת (א) על אף האמור בסעיפים 2, 4, 5 ו-6 עובדת שהיא אם לילד אחד או יותר, הזכאית למענק לפי הסעיפים האמורים, תהיה זכאית למענק בשיעור של 150% מהמענק שחושב לפי הסעיפים האמורים.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) על עובדת שהיא הורה יחיד כמשמעותו בסעיף 6ב, יחולו הוראות הסעיף האמור:
8. אחרי סעיף 6א לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת סעיף 6ב
- 6ב. "הוראות מיוחדות לגבי עובד שהוא הורה יחיד (א) על אף האמור בסעיף 2, עובד שהוא הורה לילד אחד או יותר הנמצאים אצלו ושכלכלתם עליו, החי בנפרד מההורה השני ואין לו בן זוג לרבות אדם אחר הידוע בציבור כבן זוג (בסעיף זה – הורה יחיד), והכנסתו החודשית הממוצעת באותה שנת מס היא כמפורט בפסקאות שלהלן, לפי העניין, יהיה זכאי, בכפוף להוראות סעיפים 3 ו-7, למענק בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בסכומים המפורטים באותן פסקאות:
- (1) לעובד שלו ילד אחד או שני ילדים –
- (א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 1,270 שקלים חדשים ופחותה מ-3,590 שקלים חדשים – סכום השווה ל-80 שקלים חדשים בתוספת 10.8% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,270 שקלים חדשים, כשהתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-150%;
- (ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,590 שקלים חדשים ל-6,740 שקלים חדשים – 150% מסכום של 330 שקלים חדשים;
- (ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 6,740 שקלים חדשים ואינה עולה על 9,450 שקלים חדשים – סכום של 330 שקלים חדשים, בניכוי 11.6% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 6,740 שקלים חדשים, כשהתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-150%, ואולם אם התוצאה המתקבלת לפני ההכפלה כאמור נמוכה מ-20 שקלים חדשים לא יהיה העובד זכאי למענק;

(2) לעובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 1,270 שקלים חדשים ופחותה מ-3,590 שקלים חדשים – סכום השווה ל-120 שקלים חדשים בתוספת 15.5% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 1,270 שקלים חדשים, כשהתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-150%;

(ב) אם הכנסתו החודשית הממוצעת היא בין 3,590 שקלים חדשים ל-7,530 שקלים חדשים – 150% מסכום של 480 שקלים חדשים;

(ג) אם הכנסתו החודשית הממוצעת עולה על 7,530 שקלים חדשים ואינה עולה על 11,500 שקלים חדשים – סכום של 480 שקלים חדשים, בניכוי 11.6% מחלק הכנסתו החודשית הממוצעת העולה על 7,530 שקלים חדשים, כשהתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-150%, ואולם אם התוצאה המתקבלת לפני ההכפלה כאמור נמוכה מ-20 שקלים חדשים לא יהיה העובד זכאי למענק.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) וסעיף 4, עובד שהוא הורה יחיד, כאמור בסעיף קטן (א), שהיתה לו בשנת המס הכנסה נוספת, יחולו לגביו הוראות אלה, לפי העניין:

(1) לגבי עובד שלו ילד אחד או שני ילדים –

(א) היתה הכנסתו הנוספת הממוצעת פחותה מ-3,150 שקלים חדשים – יקראו לגביו את הוראות סעיף קטן (א)(1) כך שבכל מקום, במקום "6,740 שקלים חדשים" יבוא "6,740 שקלים חדשים בהפחתת הכנסתו הנוספת הממוצעת";

(ב) היתה הכנסתו הנוספת הממוצעת 3,150 שקלים חדשים ומעלה – יקראו לגביו את הוראות סעיף קטן (א)(1) כך שבכל מקום, במקום "3,590 שקלים חדשים" או "6,740 שקלים חדשים" יבוא "6,740 שקלים חדשים בהפחתת הכנסתו הנוספת הממוצעת" ובמקום "330 שקלים חדשים" יבוא "80 שקלים חדשים בתוספת 10.8% של הסכום הקובע", ואולם אם הסכום הקובע הוא אפס או נמוך מאפס – יהיה סכום המענק לגביו אפס; לעניין זה, "הסכום הקובע" – ההפרש החיובי שבין הסכום המתקבל מהפחתת הסך של 1,270 שקלים חדשים מ-6,740 שקלים חדשים לבין הכנסתו הנוספת הממוצעת;

(2) לגבי עובד שלו שלושה ילדים לפחות –

(א) היתה הכנסתו הנוספת הממוצעת פחותה מ-3,940 שקלים חדשים – יקראו לגביו את הוראות סעיף קטן (א)(2) כך שבכל מקום, במקום "7,530 שקלים חדשים" יבוא "7,530 שקלים חדשים בהפחתת הכנסתו הנוספת הממוצעת";

(ב) היתה הכנסתו הנוספת הממוצעת 3,960 שקלים חדשים ומעלה – יקראו לגביו את הוראות סעיף קטן (א)(2) כך שבכל מקום, במקום "3,590 שקלים חדשים" או "7,530 שקלים חדשים" יבוא "7,530 שקלים חדשים" ובמקום "480 שקלים חדשים" יבוא "120 שקלים חדשים בתוספת 15.5% של הסכום הקובע", ואולם אם הסכום הקובע הוא אפס או נמוך מאפס – יהיה סכום המענק לגביו אפס; לעניין זה, "הסכום הקובע" – ההפרש החיובי שבין הסכום המתקבל מהפחתת הסך של 1,270 שקלים חדשים מ-7,530 שקלים חדשים לבין הכנסתו הנוספת הממוצעת.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) וסעיף 6, נקבע לעובד שהוא הורה יחיד כאמור בסעיף קטן (א), שכר מינימום מותאם, יקראו לגביו את הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), ביחס לתקופה שנקבע לגביו שכר כאמור, כך שבכל מקום, במקום "1,270 שקלים חדשים" ו"3,590 שקלים חדשים" יבוא סכום כאמור כשהוא מוכפל במקדם, במקום "3,150 שקלים חדשים" יבוא "6,740 שקלים חדשים בניכוי המכפלה של 3,590 במקדם" ובמקום "3,960 שקלים חדשים" יבוא "7,530 שקלים חדשים בניכוי המכפלה של 3,590 במקדם"; בסעיף קטן זה, "שכר מינימום מותאם" ו"מקדם" – כהגדרתם בסעיף 6(ב).

תיקון סעיף 7

9. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) ברישה, אחרי "בסעיף 2" יבוא "או 6";

(ב) בפסקה (1), במקום "בספטמבר" יבוא "בנובמבר";

(ג) בפסקה (3), במקום הסיפה החל במילים "עד יום 31 במאי" יבוא "בשנת המס העוקבת דוח או דוח עצמאי מקוון, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודה ובמועדים כאמור בסעיפים 132 ו-133 לפקודה";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "דוח עצמאי מקוון לפי הוראות סעיף 131(ב) לפקודה" יבוא "דוח או דוח עצמאי מקוון, לפי העניין, לפי הוראות סעיף 131 לפקודה".

תיקון סעיף 8

10. בסעיף 8(א) לחוק העיקרי, במקום "בסעיפים 2 עד 6" יבוא "בסעיפים 2 עד 6, 6 ו-12(א3)" ובמקום "2007" יבוא "של השנה הקודמת".

תיקון סעיף 9

11. בסעיף 9 לחוק העיקרי –

(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) (1) מצא המנהל כי נדרש מידע נוסף על המידע שנמסר לו לפי סעיף קטן (א) לשם קביעת זכאותו של העובד למענק, רשאי הוא לדרוש מהעובד למסור לו את המידע הנוסף; דרש המנהל מידע נוסף כאמור יקבע את זכאותו של העובד למענק ואת סכום המענק בתוך 180 ימים מיום שמסר לו העובד את המידע הנוסף.

(2) לא מסר העובד את המידע הנוסף שנדרש למסרו לפי פסקה (1) בתוך ארבע שנים מתום שנת המס שלאחר שנת המס העוקבת, לא יהיה העובד זכאי למענק."

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "כאמור בסעיף זה".

12. בסעיף 12 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 12

(1) בפסקה (1), במקום "31 במרס" יבוא "30 ביוני" ובמקום הסיפה החל במילים "וב־15 באוקטובר" יבוא "ב־15 באוקטובר וב־15 בדצמבר בשנת המס העוקבת, וב־15 בפברואר בשנת המס שלאחריה";

(2) בפסקה (2), במקום "ביוני" יבוא "בספטמבר" ובמקום הסיפה החל במילים "בשנת המס העוקבת, וב־15 בינואר" יבוא "וב־15 בדצמבר בשנת המס העוקבת, וב־15 בפברואר בשנת המס שלאחריה";

(3) בפסקה (3), במקום "בספטמבר" יבוא "בנובמבר" ובמקום הסיפה החל במילים "ב־15 בינואר" יבוא "ב־15 בדצמבר בשנת המס העוקבת, וב־15 בפברואר בשנת המס שלאחריה";

(4) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) על אף האמור בפסקאות (1) עד (3) ו־(5), היה סכום המענק שנקבע 800 שקלים חדשים או פחות, ישולם המענק בתשלום אחד במועד שבו יש לשלם את התשלום הראשון לפי הפסקאות האמורות, בהתאם למועד הגשת התביעה; (ב3) המנהל רשאי לשלם תשלום מתשלומי המענק במועד מוקדם מהמועד הקבוע בפסקאות (1) עד (3), לכלל הזכאים, אם מצא כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת; המנהל יפרסם הודעה לציבור על הקדמת המועד כאמור, באתר האינטרנט של רשות המסים ובכל דרך אחרת שימצא לנכון";

(5) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) דרש המנהל מעובד מידע נוסף לפי סעיף 9(א1), ישולם התשלום הראשון של המענק לפי המועד שנקבע בפסקאות (1) עד (4) בהתאם למועד הגשת התביעה או בתוך שלושה חודשים מיום שנקבעה זכאותו של העובד למענק, לפי המאוחר; שאר התשלומים ישולמו בהתאם למועדים הקבועים בפסקאות (1) עד (4), לפי העניין."

13. בסעיף 14 לחוק העיקרי, במקום "מהיום ששולם המענק בחסר" יבוא "מ־15 בפברואר בשנת המס שלאחר שנת המס העוקבת".

תיקון סעיף 14

14. בסעיף 16(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על מענק ששולם לפי הוראות סעיף 12 לחשבון הבנק של העובד, במשך 90 ימים מיום ששולם כאמור".

תיקון סעיף 16

15. בסעיף 17 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 17

(1) בסעיף קטן (א), ההגדרה "שבח" – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום "שבסעיף 2" יבוא "שבסעיפים 2 או 6ב(א)", במקום "סעיפים 3(1) ו-2" עד 6" יבוא "סעיפים 3 עד 6 ו-6ב(ב) ו-ג" והסיפה החל במילים "או עצמאי" – תימחק;
(ב) בפסקה (2) –

(1) בפסקת משנה (א), במקום "בספטמבר" יבוא "בנובמבר";

(2) במקום פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ב) העצמאי הגיש בשנת המס העוקבת דוח או דוח עצמאי מקוון, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודה ובמועדים כאמור בסעיפים 132 ו-133 לפקודה";

(ג) בפסקה (3) –

(1) ברישה, במקום "יחולו לגבי סכום המענק הוראות אלה": יבוא "יחולו לגבי תשלום המענק הוראות סעיף 12, בשינויים המחויבים";

(2) פסקאות משנה (א) עד (ד) – יימחקו;

(3) סעיף קטן (ג) – בטל.

הוספת סעיף 17א

16. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

17א. בלי לגרוע מהוראות סעיף 3, כפי שהוחל בסעיף 17(ב)(1), הזכאות למענק לפי סעיף 17 לא תחול על עצמאי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא היה חייב בניהול פנקסים לשנת המס שבשלה נתבע המענק ולא ניהלם;

(2) פנקסיו לשנת המס שבשלה נתבע המענק נקבעו כבלתי קבילים, בקביעה שאינה ניתנת לערר או לערעור.

תיקון סעיף 18

17. בסעיף 18 לחוק העיקרי, פסקאות (2) ו-(3) – יימחקו.

תיקון סעיף 19

18. בסעיף 19(ב) לחוק העיקרי, אחרי "ושר המשפטים" יבוא "ובאישור ועדת הכספים של הכנסת".

תיקון פקודת מס הכנסה – מס' 219

19. בפקודת מס הכנסה², בסעיף 131(2)(4), הסיפה החל במילה "ובלבד" – תימחק.

תחילה, תחולה והוראת מעבר

20. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 1, 3, 11 ו-14, ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) (בסעיף זה – יום התחילה), והוא יחול על מענקים המשתלמים בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2016 ואילך.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) הסמכות לדרוש מידע לפי סעיף 9(א1)(1) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 11 לחוק זה תהיה נתונה למנהל גם לגבי תביעה לקבלת מענק שהוגשה לפני יום פרסומו של חוק זה, ואשר ערב יום הפרסום המנהל טרם נתן החלטה בה; לא מסר העובד את המידע הנוסף שנדרש למסרו לפי הוראות פסקה זו בתוך ארבע שנים מתום שנת המס שלאחר שנת המס שבה נמסרה לו דרישת המנהל, לא יהיה זכאי למענק;

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ו, עמ' 610.

(2) עצמאי הזכאי למענק לפי הוראות סעיף 17 לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה, בשל הכנסתו בשנות המס 2012 עד 2015, וביום התחילה טרם קוזז כל סכום המענק לפי פסקה (3) של סעיף 17 האמור, תשולם לו כל יתרת המענק שלא קוזזה ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017), ולא יחולו הוראות פסקה (3) האמורה.

משה כחלון
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

חוק רשות הספנות והנמלים (תיקון מס' 4), התשע"ו-2016*

1. תיקון סעיף 49 בחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 49(ו)(3), בהגדרה "קופת גמל מרכזית לקצבה", בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "לפני יום" יבוא "לפני יום ט"ו בניסן התשע"ח (31 במרס 2018)".
2. תיקון סעיף 64 לחוק העיקרי, במקום "י"ד בטבת התש"ע (31 בדצמבר 2009)" יבוא "ט"ו בניסן התשע"ח (31 במרס 2018)".

ישראל כץ
שר התחבורה והבטיחות בדרכים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום ד' באדר ב' התשע"ו (14 במרס 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1015, מיום כ"ט בשבט התשע"ו (8 בפברואר 2016), עמ' 478.
¹ ס"ח התשס"ד, עמ' 456; התשס"ט, עמ' 330.